

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Διάλεξη 8

Α΄ Περσική Εκστρατεία (Ζ 42-45)

Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος
Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

Βασικός σκοπός της όγδοης διάλεξης είναι η παρουσίαση των σημαντικότερων γεγονότων της Α΄ Περσικής εκστρατείας.

Περιεχόμενα ενότητας

Ηροδότου *Ιστορίαι*:

- Α΄ Περσική Εκστρατεία (Ζ 42-45)

Περιγραφή ενότητας

Η όγδοη διάλεξη επικεντρώνεται στην Α΄ Περσική εκστρατεία. Αναλυτικότερα εξετάζονται τα σημαντικότερα γεγονότα της εκστρατείας που υποκίνησε ο Μαρδόνιος εναντίον της Αθήνας και της Ερέτριας, με σκοπό να τις καταστρέψει. Το μάθημα ολοκληρώνεται με μια σύντομη αναφορά στα αποτελέσματα της Α΄ Περσικής εκστρατείας, η οποία έληξε με την ήττα του Μαρδονίου.

Ερμηνευτικά σχόλια

Ιστορικό παράδοξο: μετά την καταστολή της Ιωνικής Επανάστασης ο Μαρδόνιος με τις πράξεις του αποδεικνύεται διώκτης της τυραννίδος και θεμελιωτής της δημοκρατίας στην Ιωνία (τούς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλεις). Ο Μαρδόνιος ως η περσική, αυτοκρατορική εκδοχή του Τυραννοκτόνου και Δημοκράτη Απελευθερωτή, δηλ. Αρμόδιος-Αριστογείτων, Κλεομένης, Ισαγόρας και Κλεισθένης μαζί!

Ερμηνευτικά σχόλια

Κίνηση υψηλής στρατηγικής: το, με σύγχρονους όρους, «νεωτερικό» πρόταγμα της δημοκρατίας υιοθετείται από τον κυρίαρχο πολιτισμό, μεταφέρεται από την ελλαδική περιφέρεια στην ασιατική ηπειρωτική χώρα και προσφέρεται στους Μικρασιάτες δέλεαρ και σφραγίδα της νέας τους ταυτότητας ως Ασιατών Yawuna και όχι Μικρασιατών Ελλήνων.

Ηροδότου Ιστορίαι (αρχαίο κείμενο)

Α' Περσική Εκστρατεία (Ζ 42-45)

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 42.1)

(42.1) καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἐπὶ πλέον ἐγένετο τούτων ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος· Ἀρταφρένης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος μεταπεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δωσίδικοι εἶεν καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιν τε καὶ ἄγοιεν.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 42.2)

(42.2) ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας μετρήσας σφέων κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὴ τούτους μετρήσας φόρους ἔταξε ἑκάστοισι, οἱ κατὰ χώραν διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφρένεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταῦτά καὶ πρότερον εἶχον. καὶ σφί ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 43.1)

(43.1) ἄμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν
ἐκ βασιλέος, Μαροδόνιος ὁ Γοβρούεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν,
στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἄμα ἀγόμενος πολλὸν δὲ
ναυτικόν, ἡλικίην τε νέος ἔων καὶ νεωστὶ γεγαμηκῶς βασιλέος
Δαρείου θυγατέρα Ἀρτοζώστρην·

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 43.2)

(43.2) ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαροδόνιος ἐπεῖτε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιβάς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἅμα τῆσι ἄλλησι νηυσί, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 43.3)

(43.3) ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαροδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θῶμα ἐρέω τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι Ἑλλήνων Περσέων τοῖσι ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι ὡς χρεὸν εἶη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαροδόνιος δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 43.4)

(43.4) ταῦτα δὲ ποιήσας ἠπείγετο ἔς τὸν Ἑλλάσποντον. ὡς δὲ
συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς
στρατὸς πολλός, διαβάντες τῆσι νηυσὶ τὸν Ἑλλάσποντον
ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν
καὶ Ἀθήνας.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 44.1)

(44.1) Αὐται μὲν ὧν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου, ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύνωνται καταστρέφεισθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῆσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειρομένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα.

Α' Περσική Εκστρατεία (Z 44.2-3)

(44.2) Ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἠπειρον ἐκομίζοντο μέχρη Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὀρμώμενοι τὸν Ἄθων περιέβαλλον.

Ἐπιπεσῶν δέ σφι περιπλέουσι βορέης ἄνεμος μέγας τε καὶ ἄπορος κάρτα τρηχέως περιέσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἄθων.

(44.3) Λέγεται γὰρ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης εὐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἄθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἀρπαζόμενοι, οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ αὐτῶν νέειν οὐκ ἐπιστέατο καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ δὲ ῥίγει.

Α' Περσική Εκστρατεία (Ζ 45)

(45.1) Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε, Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ νυκτὸς Βρύγοι Θρηῖκες ἐπεχείρησαν· καὶ σφῶν πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τραματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τούτων Μαρδόνιος πρὶν ἢ σφῶν ὑποχειρίους ἐποιήσατο. (45.2) τούτους μέντοι καταστρεψάμενος ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ Ἄθων. οὗτος μὲν νυν ὁ στόλος αἰσχροῶς ἀγωνισάμενος ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην.

Πηγή του αρχαίου κειμένου

Πηγή για το αρχαίο κείμενο: [Ιστορία \(Ηροδότου\) - Βικιθήκη](#)

1. Α΄ Περσική Εκστρατεία (Ζ 42-45)

- [https://el.wikisource.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1%CE%B9_\(%CE%97%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%BF%CF%85\)/%CE%95%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%8E](https://el.wikisource.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1%CE%B9_(%CE%97%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%BF%CF%85)/%CE%95%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%8E)

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος,
Τίτλος μαθήματος: «Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος.
Διάλεξη 8: Α΄ Περσική Εκστρατεία (Ζ 42-45)».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1802/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

